

แนวทางการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนควรจะต้องทราบถึงประเภทของสถานบริการ และการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ดังต่อไปนี้

1. ประเภทของสถานบริการ

ก่อนที่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนจะทำการสืบสวนสอบสวนจะต้องทราบก่อนว่า การประกอบกิจการประเภทใดเข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ซึ่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มาตรา 3 ได้บัญญัติคำนิยามของ “สถานบริการ” ไว้ว่าหมายถึง “สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในการค้าดังต่อไปนี้ (1)...- (6)...”

กิจการที่จะเข้าข่ายเป็นสถานบริการได้นั้นจะต้องเข้าองค์ประกอบเบื้องต้น โดยทั่วไปของสถานบริการก่อน นั่นคือจะต้อง (1) มีสถานที่ตั้งที่แน่นอน (2) ตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริการและ (3) มีวัตถุประสงค์ในทางการค้า(ผู้รับบริการจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้บริการ โดยผู้บริการมุ่งหวังผลกำไร) และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบเบื้องต้นทั่วไปทั้ง 3 ข้อดังกล่าวแล้ว อาจจะยังไม่เข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ก็ได้ ซึ่งการที่จะเข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ได้นั้นจะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าเข้าองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วยหรือไม่ คือมีลักษณะเป็น

(1) สถานเต้นรำ รำวง หรือรอกเงย เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีผู้บริการ ซึ่งสถานบริการตามมาตรา 3(1) นี้ เช่น สถานบริการดิสโก้เทค หรือสถานลีลาศเป็นต้น โดยสถานบริการดังกล่าวจะมีพลอร์หรือพื้นที่ไว้ใช้สำหรับเต้นรำโดยเฉพาะไม่ว่าจะเป็นการเต้นในจังหวะใดๆก็ตาม แต่ทั้งนี้จะต้องเปิดบริการเป็นปกติธุระเท่านั้นไม่ใช่เป็นเวทีรำวงหรือเต้นรำตามงานวัดหรือสถานที่ใดๆ ซึ่งเปิดให้บริการเป็นครั้งคราวเฉพาะในเทศกาลนั้นๆ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นสถานบริการประเภทนี้

(2) “สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ่าเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า” สถานบริการตามมาตรา (3)2 นี้ เช่น โรงน้ำชา หรือภัตตาคารโนแฮนด์ (No hand resturant) เป็นต้น นั่นคือเป็นสถานที่ที่มีอาหารหรือเครื่องดื่มขายและมีผู้บ่าเรอให้บริการป้อนอาหารหรือเครื่องดื่มแก่ลูกค้า หรือ มีการบริการบีบนวดให้แก่ลูกค้าด้วย เพื่อเป็นการบริการที่นอกเหนือจากการบริการปกติของร้านอาหาร ทั้งนี้หากเป็นการให้บริการทั่วไปที่เป็นปกติสำหรับร้านอาหาร เช่น การให้บริการเสิร์ฟอาหารเครื่องดื่มหรือบริการชงเครื่องดื่ม อย่างนี้จะไม่ใช่ความหมายของ “ผู้บ่าเรอ”

(3) “สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า” สถานบริการประเภทนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่มักเข้าใจว่าจะต้องเป็นสถานบริการนวดแผนปัจจุบัน (อาบ อบ นวด) เท่านั้น แต่แท้จริงแล้วไม่ว่าจะเป็นนวดแผนปัจจุบันหรือนวดแผนโบราณ หากไม่เข้าข่ายยกเว้น (ก)

(ข)หรือ(ค)ของมาตรา 3(3)แล้ว ถือว่าเป็น “สถานบริการ” ทั้งสิ้น โดยองค์ประกอบของสถานบริการประเภทนี้จะต้องเป็นสถานที่อาบน้ำโดยมีผู้บริการอาบน้ำให้แก่ลูกค้า หรือเป็นสถานที่นวดตัวโดยมีผู้บริการนวดตัวให้แก่ลูกค้า หรือเป็นสถานที่อบตัวโดยมีผู้บริการที่เกี่ยวข้องกับการอบตัวให้แก่ลูกค้า ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายสถานบริการมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมการประกอบกิจการที่อาจกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงเห็นได้ว่ากิจการประเภทนี้มักมีลักษณะที่ผู้บริการกับผู้ใช้บริการมีโอกาสจะสัมผัสเนื้อตัวกัน ใกล้ชิด อนึ่ง การประกอบกิจการตามมาตรา 3(3)ดังกล่าวหากเข้าข่ายยกเว้นข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ก็จะไม่เข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ประเภทนี้ ซึ่งข้อยกเว้นดังกล่าวคือ

(ก) “สถานที่บริการซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล”

ข้อยกเว้น(ก)นี้ ปัจจุบันมีผู้ประกอบกิจการดังกล่าวจำนวนไม่มากที่ได้รับยกเว้น ซึ่งการพิจารณาว่าสถานประกอบกิจการนั้นๆได้รับการยกเว้นตาม(ก)นี้หรือไม่ ให้ดูจากใบอนุญาตของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งออกใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือจะต้องมีใบอนุญาตประกอบการสถานพยาบาลตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนใหญ่สถานประกอบกิจการมักมีเพียงใบอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่ออกให้โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งไม่เข้าข้อยกเว้นดังกล่าว ดังนั้นจึงยังคงเข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ตามกฎหมาย

(ข) “สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานบริการ หรือผู้ใช้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย”

กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศเรื่องกำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยมาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้ เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มาตรา 3(3)(ข) ออกประกาศดังกล่าวโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย โดยมีการกำหนดมาตรฐานต่างๆของสถานที่ที่จะขอรับการยกเว้นให้ไม่ต้อง เป็นสถานบริการตามมาตรา 3(3) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งปัจจุบันมีสถาน

ประกอบการจำนวนไม่มากนักที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวนี้ เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจึงควรตรวจสอบด้วยว่าสถานประกอบการดังกล่าวได้รับใบรับรองมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยหรือไม่ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากสถานประกอบการนี้เองโดยประกาศดังกล่าวกำหนดให้แสดงใบรับรองมาตรฐานไว้ในที่เปิดเผยและมองเห็นได้ชัดเจน หรือเจ้าพนักงานอาจตรวจสอบความถูกต้องได้จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งสถานประกอบการนั้นๆตั้งอยู่ในพื้นที่ ทั้งนี้หากเจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนได้ตรวจสอบพบว่าสถานประกอบการนั้นๆไม่มีใบรับรองมาตรฐานหรือใบรับรองมาตรฐานสิ้นอายุ (มีอายุ 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบรับรอง) โดยไม่ได้ยื่นคำร้องขอใบรับรองใหม่ภายใน 30 วันก่อนใบรับรองเดิมสิ้นอายุ ต้องถือว่าสถานประกอบการนั้นๆเป็น “สถานบริการ” ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ แต่กรณีพบว่าสถานประกอบการนั้นๆไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดจะต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาเพิกถอนใบรับรองมาตรฐานดังกล่าวเสียก่อน เมื่อเพิกถอนใบรับรองแล้วจึงจะถือว่าสถานประกอบการนั้นเป็น “สถานบริการ” ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(ค) “สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” เนื่องจากปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยยังไม่มีการออกกฎกระทรวงดังกล่าว จึงถือว่าช้อยกเว้นของสถานบริการประเภทสถานที่อาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า ที่จะไม่เข้าข่ายเป็นสถานบริการนั้น มีเพียงช้อยกเว้นตาม (ก) และ (ข) เท่านั้น

(4) “สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้”

(ก) “มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และยินยอมหรือปล่อยให้ละครเล่ย์ให้นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า”

ข้อสังเกตของ(ก) คือ คำว่ามีดนตรี หมายถึง ทำให้เกิดเสียงดนตรีไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีการใดๆ เช่น เปิดแผ่นเสียง เป็นต้น ส่วนคำว่า มีการแสดงดนตรี หมายถึงจะต้องเป็นการแสดงดนตรีสด โดยคน ส่วนคำว่าการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง หมายความว่า การแสดงใดๆเพื่อการบันเทิง เช่น การแสดงตลก มายากล หรือกายกรรม เป็นต้น แม้ว่าร้านจำหน่ายอาหารจะมีดนตรีมีการแสดงดนตรี หรือมีการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง ก็อาจจะยังไม่เข้าข่ายเป็นสถานบริการ ซึ่งการที่จะเข้าข่ายเป็นสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ก) ได้นั้น ร้านดังกล่าวจะต้องมีการยินยอมโดยเปิดเผยหรือโดยปริยาย หรือไม่ใส่ใจกวดขันตักเตือน ปล่อยให้ให้นักร้อง หรือนักแสดง หรือพนักงานของร้าน นั่งกับลูกค้าด้วย จึงจะเข้าข่ายเป็นสถานบริการตามมาตรานี้ หากองค์ประกอบไม่ครบ ขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง เช่น เป็นร้านอาหารที่มีการแสดง

ดนตรี (ไม่เกินเที่ยงคืน) แต่ไม่มีนักร้อง หรือนักแสดง หรือพนักงานของร้านมานั่งกับลูกค้าก็ไม่เข้า
ข่ายเป็นสถานบริการ ตัวอย่างของสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ก) เช่น ร้านกาแฟ เป็นต้น

(ข) “**มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการ
ขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า**”

ข้อสังเกตของมาตรา3(4)(ข) คือ คำว่าอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรี หมายความว่าถึง
อุปกรณ์คาราโอเกะหรืออุปกรณ์ใดๆที่ทำให้มีเสียงดนตรีเพื่อให้สามารถร้องเพลงประกอบได้ แต่
ร้านที่มีอุปกรณ์ดังกล่าวอาจจะยังไม่ถือว่าเป็น “สถานบริการ” ตามมาตรา 3(4)(ข) ก็ได้ การที่จะถือ
ว่าเป็นสถานบริการตามมาตรา3(4)(ข) นั้นก็ต่อเมื่อทางร้านจัดให้มีผู้บริการร้องเพลงร่วมกับลูกค้า
หรือยินยอมโดยเปิดเผย หรือโดยปริยาย หรือไม่ดูแลกวดขัน ปล่อยให้พนักงานของร้านมานั่งกับ
ลูกค้า ตัวอย่างของสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ข) เช่น ร้านคาราโอเกะที่มีพนักงานนั่งเครื่อง เป็น
ต้น

(ค) “**มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบน
เวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม**”

ข้อสังเกตของมาตรา 3(4)(ค) คือ ร้านอาหารประเภทที่มีการเต้น หรือยินยอมโดยเปิดเผย
หรือโดยปริยายให้มีการเต้น หรือทางร้านจัดให้มีการแสดงเต้น ไม่ว่าจะเป็นการเต้นโดยลูกค้า หรือ
พนักงานของทางร้าน หรือบุคคลใดๆล้วนเข้าข่ายเป็น “สถานบริการ” ตามมาตรา 3(4)(ค) ทั้งสิ้น
ส่วนความแตกต่างระหว่างสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ค) กับสถานบริการตามมาตรา 3(1) นั้นคือ
สถานบริการตามมาตรา 3(4)(ค) เน้นการขายอาหารหรือเครื่องดื่มเป็นหลัก ส่วนสถานบริการตาม
มาตรา 3(1) เน้นการเต้นรำเป็นหลัก โดยสถานบริการตามมาตรา 3(1)จะต้องมีพื้นที่สำหรับการ
เต้นรำโดยเฉพาะ ตัวอย่างของสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ค) เช่น ผับต่างๆ

(ง) “**มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสง หรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง**” ซึ่งกระทรวงมหาดไทยยังไม่มีการออกกฎกระทรวงดังกล่าว ดังนั้นสถานบริการ
ตามมาตรา 3(4) ในปัจจุบันคงมีเพียงรูปแบบตาม (ก) (ข) หรือ(ค) เท่านั้น

(5) “**สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรี
หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา**”

ข้อสังเกตของสถานบริการตามมาตรา 3(5) จะต้องเป็นร้านจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่ม
เป็นองค์ประกอบแรก และองค์ประกอบต่อมาร้านจะต้องจัดให้มีการแสดงดนตรี ซึ่งจะต้องเป็น
การแสดงดนตรีสดโดยคนเท่านั้น(แตกต่างจากมาตรา 3(4)(ก) ที่อาจเป็นการเปิดแผ่นเสียงหรือทำ
วิธีการใดๆ เพื่อให้เกิดเสียงดนตรีก็ได้) และหากไม่มีการแสดงดนตรีก็อาจมีการแสดงอื่นใดเพื่อการ
บันเทิง เช่น การแสดงตลกหรือแสดงมายากลก็ได้ ส่วนองค์ประกอบสุดท้ายเป็นองค์ประกอบสำคัญ
ที่แตกต่างจากสถานบริการประเภทอื่นๆ คือ จะต้องปิดทำการภายหลังเวลาเที่ยงคืน (หลัง24.00

นาฬิกา)ไปแล้วเท่านั้น จึงจะเข้าองค์ประกอบเป็นสถานบริการตามมาตรา 3(5) ดังนั้นร้านอาหารที่มีการแสดงดนตรี ซึ่งปิดทำการในเวลาเที่ยงคืน (24.00 นาฬิกา) จึงไม่เข้าข่ายเป็นสถานบริการตามมาตรา 3(5)

(6) “สถานที่อื่นตามกำหนดในกฎกระทรวง” เนื่องจากปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยยังไม่มี การออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการตามมาตรา 3(6) ดังนั้น ปัจจุบันยังมีสถาน บริการตามกฎหมายอยู่ 5 ประเภท คือสถานบริการตามมาตรา 3(1),(2),(3),(4) และ (5) แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509

2. การกระทำที่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

การกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ แบ่งตามกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ ต้องรับผิดตามกฎหมาย ได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มผู้ประกอบกิจการสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 บัญญัติฐานความผิดสำหรับผู้ประกอบกิจการ สถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต ไว้เพียงฐานเดียว คือ “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต”

เมื่อเจ้าพนักงานตั้งข้อกล่าวหาตามฐานความผิดดังกล่าวนี้แล้ว ไม่สามารถตั้งข้อกล่าวหา อื่นๆตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการได้อีก ซึ่งหากมีการกระทำความผิดอื่นในสถานบริการด้วย เช่น มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หากเป็นกรณีสถานบริการที่ได้รับ อนุญาตให้ตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายก็อาจดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดในสถานบริการ” อันเป็นความผิดตามมาตรา 16(5) ประกอบมาตรา 28 ได้ แต่หากเป็น สถานบริการที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งตามกฎหมาย คงดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ได้ เพียง “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” เท่านั้น ทั้งนี้หากพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พบว่าผู้ต้องหาที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นๆด้วยซึ่งไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนตาม กฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ.2554 เช่น ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ก็ สามารถร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจให้ดำเนินคดีตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้

ความผิด “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” (มาตรา 26) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

- 1 ผู้ใด
- 2 ตั้งสถานบริการ
- 3 โดยไม่ได้รับอนุญาต

พนักงานสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ข้อเท็จจริงว่าใคร(ผู้ใด) เป็นผู้ประกอบกิจการ (ตัวจริง) ของสถานบริการดังกล่าว ซึ่งในทางปฏิบัติ ผู้ประกอบกิจการที่แท้จริง มักจะให้ลูกจ้างของตนมารับสมอ้างเป็นผู้ประกอบกิจการ พนักงานสอบสวนจึงควรสืบสวนสอบสวนจากพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อให้เชื่อมโยงไปถึงตัวของผู้ประกอบกิจการที่แท้จริง จึงจะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว อันจะเป็นผลทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพ โดยนอกจากการสอบสวนปากคำผู้เกี่ยวข้องแล้วพนักงานสอบสวนอาจสืบสวนสอบสวนจากใบอนุญาตต่างๆ ที่ออกให้โดยทางราชการ เช่น ใบทะเบียนพาณิชย์ ใบอนุญาตจำหน่ายสุรา หรือ ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น หรืออาจสอบสวนเจ้าบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งสถานบริการว่าได้ให้ผู้ใดเช่า และเช่าไปเพื่อใช้ทำอะไร (คู่สัญญาเช่าประกอบ) แต่หากผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่าตนเป็นผู้ประกอบกิจการสถานบริการ และพนักงานสอบสวนไม่สามารถหาพยานหลักฐานอื่นมาพิสูจน์ได้ว่าผู้ต้องหามีใช่ผู้ประกอบกิจการสถานบริการที่แท้จริง ก็ต้องดำเนินคดีกับผู้ต้องหานั้นในฐานะความผิดนี้

(2) กลุ่มผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มีฐานความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นความผิดเฉพาะสำหรับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ซึ่งฐานความผิดกลุ่มนี้จะมีได้เฉพาะสถานบริการที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการเท่านั้น ส่วนสถานบริการที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (สถานบริการเถื่อน) ไม่สามารถแจ้งข้อกล่าวหาตามฐานความผิดในกลุ่มนี้ได้ ฐานความผิดกลุ่มนี้ได้แก่

2.1 “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับทราบว่าจะใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ (มาตรา 12 ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” (ผู้ที่มีชื่อปรากฏในใบอนุญาต)
- 2) ไม่ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วัน นับแต่วันสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ

เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบองค์ประกอบของความผิด ซึ่งในชั้นของการสืบสวนจับกุมอาจจะพบการกระทำความผิดตามฐานความผิดนี้ได้จากการขอตรวจใบอนุญาตสถานบริการแล้วผู้ประกอบการอ้างว่าใบอนุญาตหายไป

หรือพบว่าใบอนุญาตได้ชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ขาดหายไปในส่วนที่เป็นชื่อของผู้รับอนุญาต ซึ่งในทางปฏิบัติเจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนจะต้องตรวจสอบใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการจากที่ทำการปกครองอำเภอก่อนที่จะออกไปตรวจสอบสถานบริการ ว่าสถานบริการแห่งนี้มีใบอนุญาตหรือไม่ และใครเป็นผู้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการดังกล่าว จากนั้นต้องสอบถามผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการว่าใบอนุญาตหายไปหรือชำรุดตั้งแต่เมื่อใด การชำรุดนั้นชำรุดอย่างไร และเหตุใดจึงไม่ขอรับใบแทนใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การตั้งคำถามดังกล่าวควรจัดทำเป็นบันทึกเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการให้การว่าหายไปหรือชำรุดในสาระสำคัญเกินกว่า 15 วันโดยไม่ได้ขอรับใบแทนใบอนุญาต เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนควรจัดทำบันทึกจับกุมโดยกล่าวหาตามฐานความผิดดังกล่าว พร้อมทั้งลงรายละเอียดในบันทึกให้ครบองค์ประกอบของความผิด แล้วนำตัวผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไปส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี

อนึ่งมีข้อสังเกตว่าการพิสูจน์ความผิดตามฐานความผิดนี้พิสูจน์ได้ยาก เนื่องจากองค์ประกอบของความผิดเกี่ยวกับจำนวนวันที่เอกสารได้สูญหายไปนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ขึ้นอยู่กับให้การให้การของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นหลัก

2.2 “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ” (มาตรา 14 ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบของความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ

เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจะต้องตรวจสอบว่าบุคคลที่จะถูกดำเนินคดีนั้นเป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” หรือไม่ เนื่องจากหน้าที่ในการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ กำหนดให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะของ “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” (มาตรา 14) บุคคลอื่นไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวตามกฎหมาย เจ้าพนักงานต้องตรวจสอบต่อไปว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้มีการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนที่พนักงานจะเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการหรือไม่ โดยในทางปฏิบัติอาจตรวจพบบุคคลทำงานอยู่ในสถานบริการแต่ไม่มีชื่อปรากฏอยู่ในบัตรประวัติของพนักงาน ทั้งฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ สถานบริการและฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ซึ่งผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมักกล่าวอ้างว่าเป็นพนักงานของสถานบริการที่เพิ่งจะมาทำงานเป็นวันแรกจึงยังไม่ได้จัดทำบัตรประวัติ ดังนี้ เจ้าพนักงานจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการตามฐานความผิดนี้ เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ต้องจัดทำบัตรประวัติให้แล้วเสร็จก่อนที่จะเริ่มทำงานในสถานบริการ ทั้งนี้เคยมีกรณีเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสถานบริการพบบุคคลอายุระหว่าง 18-19 ปี อยู่ในสถานบริการ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะต้องรับผิดชอบตามมาตรา 16/1 วรรคหนึ่งประกอบ

มาตรา 27 “ ฐานยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ” ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจึงหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบด้วยการกล่าวอ้างว่าผู้มีอายุ 18-19 ปี ดังกล่าวเป็นพนักงานของสถานบริการ เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบบัตรประวัติของพนักงานปรากฏว่าไม่มีชื่อบุคคลดังกล่าว ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจึงถูกดำเนินคดีในข้อหา “ไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ” ตามมาตรา 14 ประกอบมาตรา 27 ดังกล่าว

2.3) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการบัตรประวัติของพนักงานภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง” (มาตรา 14 วรรคสอง ประกอบมาตรา 27)

มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบของความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการในบัตรประวัติของพนักงานภายใน 7 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การที่จะเป็นความผิดฐานนี้ได้ นั้น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” จะต้องมีการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานในสถานบริการตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว แต่ต่อมารายการในบัตรประวัติของพนักงานเปลี่ยนแปลงไป เช่น พนักงานเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล หรือเปลี่ยนที่อยู่ เป็นต้น แต่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการในบัตรประวัติของพนักงานดังกล่าว ซึ่งวิธีการแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 กำหนดให้แจ้งต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่สถานบริการนั้นตั้งอยู่ ในทางปฏิบัตินั้นเจ้าพนักงานจะพบความผิดฐานนี้ได้ต่อเมื่อได้มีการตรวจพบ หรือมีผู้แจ้งข้อเท็จจริงว่ารายการใดๆ ในบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการมีการเปลี่ยนแปลงไปแต่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนด ตัวอย่างสำหรับการตรวจพบ เช่น เจ้าพนักงานทำการตรวจสถานบริการพบว่าบุคคลผู้ทำงานในสถานบริการมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ชื่อไม่ตรงกันกับที่ปรากฏในบัตรประวัติของพนักงานและได้สอบถามผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแล้ว ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอ้างว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพนักงานของสถานบริการได้มีการเปลี่ยนชื่อ รายการจึงไม่ตรงกัน เป็นต้น หรือกรณีมีผู้มาแจ้งว่าผู้รับอนุญาตสถานบริการดังกล่าวไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติของพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจะต้องตรวจสอบหลักฐานบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการทั้งฉบับเก็บรักษาไว้ในสถานบริการและฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ซึ่งทั้งสองฉบับจะต้องถูกต้องตรงกัน และต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการนั้นทราบว่ารายการในบัตรประวัติมีการเปลี่ยนแปลง

มาแล้วเกิน 7 วันหรือไม่ หากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ทราบว่ารายการบัตรประวัติของพนักงานมีการเปลี่ยนแปลงไป(ไม่ทราบข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด) หรือทราบว่ามี การเปลี่ยนแปลงแต่ทราบมาเป็นระยะเวลายังไม่เกิน 7 วันก็ยังไม่เป็นความผิดฐานนี้

2.4)“ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่จัดทำหรือเก็บรักษาบัตรประวัติของพนักงาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”(มาตรา 14 วรรคสาม ประกอบ มาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 14 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 บัญญัติให้การจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 โดยใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติของพนักงาน ได้กำหนดไว้ในหมวด 2 ของกฎกระทรวงดังกล่าว ซึ่งมีสาระสำคัญได้แก่ การกำหนดให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดทำบัตรประวัติของพนักงาน ลูกจ้าง ผู้บริการ ผู้บ่าเรอ ผู้บริการอาบน้ำ นวด หรืออบตัว และคนรับใช้ของสถานบริการก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการนั้นจำนวน 2 ชุด(กฎกระทรวงข้อ 9) โดยชุดหนึ่งให้เก็บรักษาไว้ ณ สถานบริการที่บุคคลนั้นทำงานอยู่เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา และอีกชุดหนึ่งให้จัดส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ที่ตั้งสถานบริการนั้น (กฎกระทรวง ข้อ 9 ข้อ 10)

การกระทำอันเป็นความผิดฐานนี้ เช่น ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานไว้เพียงชุดเดียว โดยไม่ได้จัดส่งอีกชุดไปเก็บไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอท้องที่ ซึ่งกรณีนี้เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจะต้องตรวจสอบหลักฐานจากที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอท้องที่ด้วยว่า สถานบริการนั้นๆ ได้จัดส่งประวัติของพนักงานมาเก็บไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอหรือไม่ และบัตรประวัตินั้นมีรายการที่ถูกต้องตรงกันกับที่เก็บไว้ ณ สถานบริการหรือไม่อย่างไร หรือกรณีที่เจ้าพนักงานเข้าตรวจสถานบริการแล้วขอตรวจสอบบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการ แต่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอ้างว่าบัตรประวัติเก็บรักษาไว้ที่ฝ่ายบุคคลของบริษัท ไม่สามารถนำมาให้ตรวจสอบได้ กรณีนี้ก็เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 14 วรรคสาม ประกอบกฎกระทรวงฯ ข้อ 10 อันเป็นความผิดตามมาตรา 27 เนื่องจากกฎกระทรวงฯกำหนดให้เก็บรักษาบัตรประวัติไว้ ณ สถานบริการที่บุคคลนั้นทำงานอยู่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้เจ้าหน้าที่สามารถ

ตรวจสอบได้ตลอดเวลา เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้นเจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนจับกุมจะต้องบันทึกรายละเอียดลงในบันทึกจับกุมให้ครบถ้วนว่าได้ขอตรวจสอบประวัติดังกล่าวแล้ว แต่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้กล่าวอ้างว่าอย่างไร และพนักงานสอบสวนก็ต้องรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวให้ครบถ้วนด้วยการสอบสวนปากคำของเจ้าพนักงานผู้จับกุมในประเด็นดังกล่าว แล้วนำบันทึกจับกุมมารวบรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน กับทั้งจะต้องสอบสวนปากคำนายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้แทน ให้ได้ข้อเท็จจริงด้วยว่า ผู้รับอนุญาตตั้งสถานประกอบการได้ส่งบัตรประวัติของพนักงานมาเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอหรือไม่อย่างไร

2.5) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานโดยระบุหน้าที่ของพนักงานในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พนักงานนั้น” (มาตรา 14 วรรคท้าย ประกอบ มาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) จัดทำบัตรประวัติของพนักงาน โดยระบุหน้าที่ของพนักงานในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พนักงานนั้น”

ความผิดฐานนี้จะเกิดขึ้นได้ โดยปกติจะต้องมีผู้เสียหายมาร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานก่อน ว่าตนได้รับความเสียหายจากการทำความผิดฐานนี้ ซึ่งผู้เสียหายในกรณีนี้คือพนักงานของสถานบริการนั่นเอง เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการระบุหน้าที่ของพนักงานดังกล่าวว่าอย่างไร และพนักงานดังกล่าวนั้นได้รับความเสียหายอย่างไร

2.6) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่จัดทำบัตรประวัติใหม่ภายในกำหนด 7 วัน นับแต่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ” (มาตรา 15 ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่จัดทำบัตรประวัติใหม่ภายใน 7 วัน นับแต่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ (แล้วแต่กรณี)

โดยปกติความผิดฐานนี้ เจ้าพนักงานผู้ทำการสืบสวนสอบสวนจะทราบได้ต่อเมื่อความปรากฏแก่เจ้าพนักงานด้วยการตรวจพบของเจ้าพนักงาน หรือด้วยแจ้งของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการนั่นเอง หรือโดยการแจ้งของบุคคลใดๆว่าบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการนั้นสูญหายไป หรือถูกทำลาย ไม่ว่าจะด้วยเหตุที่ถูกบุคคล หรือสัตว์ หรือภัยธรรมชาติทำลาย หรือชำรุดจนไม่สามารถอ่านรายชื่อของพนักงานได้ แต่กรณีจะเป็นความผิดฐานนี้ได้ เจ้าพนักงานจะต้อง

พิสูจน์ให้ได้ว่าบัตรนั้นได้สูญหาย หรือถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญไปแล้วเกินกว่า 7 วัน และผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ได้จัดทำบัตรประวัติใหม่ ทั้งนี้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 15 คือ “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” เท่านั้น แม้จะอ้างว่าได้มอบหมายหน้าที่นี้ให้กับบุคคลอื่นแล้ว ก็ไม่สามารถพ้นจากความรับผิดได้ เนื่องจากมาตรา 15 ได้บัญญัติให้เป็น “หน้าที่” ของ “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” ที่จะต้องจัดทำบัตรประวัติใหม่ขึ้นมา

อนึ่ง กรณีบัตรประวัติชำรุดนั้น การสอบสวนปากคำของผู้กล่าวหา ควรจะต้องสอบสวนให้ได้ความชัดเจนด้วยการชำรุดนั้นชำรุดอย่างไรและเป็นการชำรุดที่ถือว่าเป็นสาระสำคัญหรือไม่อย่างไรด้วย เพื่อให้สำนวนการสอบสวนมีความรัดกุมครบองค์ประกอบความผิดและชัดเจน

2.7) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการรับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์เข้าทำงานในสถานบริการ” (มาตรา 16(1) ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) รับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์เข้าทำงานในสถานบริการ

การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดฐานนี้ สิ่งที่เป็นสาระสำคัญนอกจากใบอนุญาตตั้งสถานบริการซึ่งระบุชื่อของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไว้แล้วก็คือ สถานะของผู้ที่ทำงานในสถานบริการ โดยจะต้องให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้นั้นมีสถานะอย่างไรและมีหน้าที่อย่างไรในสถานบริการนั้น เช่น เป็นลูกจ้างรายวันหรือเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ได้ค่าแรงเป็นรายชั่วโมง รายวัน หรือรายเดือน หลักฐานสำคัญได้แก่ใบเสร็จรับเงินค่าจ้าง หรือเอกสารลงชื่อรับเงินค่าจ้างหรือทะเบียนประวัติของพนักงานเป็นต้น ประกอบกับคำให้การของผู้นั้นเอง และคำให้การของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ พนักงานคนอื่นๆ หรือคำให้การของเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุม ว่าพบผู้นั้นขณะทำงานอย่างไรในสถานบริการ ที่สำคัญคือต้องพิสูจน์ว่าผู้นั้นมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์หรือไม่ โดยตรวจสอบจากบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารของทางราชการที่มีภาพถ่ายและระบุอายุของผู้นั้น หรือเอกสารของทางราชการที่มีภาพถ่ายและระบุชื่อตัว ชื่อสกุล โดยกรณีนี้จะต้องตรวจสอบหลักฐานอายุจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรประกอบด้วย ข้อสังเกตสำหรับความผิดฐานนี้คือ ปกติการรับคนเข้าทำงานในสถานประกอบการใดๆก็ตาม ผู้เป็นเจ้าของกิจการจะต้องตรวจสอบหลักฐานของผู้นั้นก่อนที่จะรับเข้าทำงานเป็นปกติอยู่แล้ว ดังนั้นการกล่าวอ้างว่าไม่รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุของผู้เข้าทำงานในสถานบริการ จึงเป็นคำให้การที่มีน้ำหนักที่รับฟังได้น้อย พนักงานสอบสวนควรสอบสวนถึงสาเหตุที่ไม่ตรวจสอบอายุของผู้ที่จะรับเข้าทำงานก่อนด้วย เพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจในการสั่งคดีของพนักงานอัยการ และการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในชั้นศาลต่อไป

2.8) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเงิน
 เมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ”
 (มาตรา 16(2) ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเงินเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้
 เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

ความผิดฐานนี้มีข้อสังเกต คือ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะต้องยินยอมไม่ว่าจะโดยตรง
 หรือโดยปริยาย หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเงินเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้เข้า
 ไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ ดังนั้นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนจะต้อง
 รวบรวมพยานหลักฐานทั้งในชั้นการสืบสวนและในชั้นการสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอ
 ที่จะรับฟังได้ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้ยินยอมไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยปริยาย หรือ
 ปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวโดยในชั้นจับกุมอาชญากรที่ปากคำพยาน
 ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ให้ได้รายละเอียดว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย
 อย่างไร เช่น เห็นอยู่แล้วว่าผู้นั้นมีอาการมีเงินเมาจนประพฤตินุญวายแต่ก็ยังยอมให้เข้าไปในสถาน
 บริการ หรือ เมื่อผู้นั้นมีอาการมีเงินเมาจนประพฤตินุญวายแล้วก็ไม่เชิญออกไปจากสถานบริการเป็น
 ต้น และจะต้องบรรยายลักษณะของการประพฤตินุญวายว่ามีลักษณะอย่างไรด้วย เช่น เอะอะ โวยวาย
 ตะโกนคำทอ ขว้างปาแก้ว หรือ เกะกะระราน วนวายกับลูกค้าคนอื่น ๆ สิ่งสำคัญที่เจ้าพนักงานควร
 รับทราบก็คือ ความผิดในกลุ่มของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการทั้งหมดนี้แม้ตัวผู้รับอนุญาตตั้ง
 สถานบริการจะไม่ได้กระทำเอง แต่เป็นการกระทำโดยผู้แทนของผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการ หรือ
 พนักงานในสถานบริการ ก็ต้องถือว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นผู้กระทำ ทั้งนี้เนื่องจากผู้รับ
 อนุญาตตั้งสถานบริการมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องระวังป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ฝ่าฝืน
 ตามที่กฎหมายกำหนด ดังมีคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 5519/2531 ได้วินิจฉัยว่า แม้ผู้รับอนุญาตตั้งสถาน
 บริการจะจ้างผู้อื่นให้เป็นผู้จัดการดูแลแทน เมื่อผู้จัดการดูแลกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ก็ไม่อาจทำ
 ให้ผู้รับอนุญาตพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายได้

2.9) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีเงินเมาจนประพฤติ
 ุญวายหรือครองสติไม่ได้” (มาตรา 16(3) ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000
 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีเงินเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้

การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดฐานนี้ สิ่งแรกคือ ใบอนุญาตตั้งสถานบริการซึ่งระบุชื่อของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ นอกจากนี้เจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมควรยึดสุราที่สถานบริการจำหน่ายให้กับผู้ที่มีอาการมึนเมาฯ และยึดใบเสร็จค่าสุราที่สถานบริการจำหน่ายให้แก่บุคคลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย และควรบันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องไว้เป็นพยาน ทั้งนี้พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ความว่าพนักงานของร้านได้จำหน่ายสุราให้กับผู้ที่มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุ้ยวายหรือครองสติไม่ได้ โดยจะต้องสอบสวนผู้รู้เห็นเหตุการณ์ว่าผู้นั้นมีอาการมึนเมาและประพฤตินุ้ยวายอย่างไร หรือครองสติไม่ได้ได้อย่างไรด้วย ทั้งนี้กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่จะต้องระมัดระวังไม่จำหน่ายสุราให้กับบุคคลดังกล่าว ดังนั้นถึงแม้ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะอ้างว่าตนเองไม่ได้เป็นผู้จำหน่ายสุรา แต่พนักงานของสถานบริการเป็นผู้จำหน่าย ก็ไม่อาจทำให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการพ้นจากการรับผิดชอบตามกฎหมายได้ โดยเทียบเคียงได้จากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5519/2531

2.10) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้นพักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ” (มาตรา 16 (4) ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้น พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ

กฎหมายกำหนดความผิดฐานนี้โดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องปรามมิให้มีการลักลอบใช้สถานบริการเป็นสถานที่ค้าประเวณี จึงกำหนดให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องมีหน้าที่ระมัดระวังมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งไม่ได้มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้นพักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ ทั้งนี้การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดฐานดังกล่าวพนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ความว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุหรือไม่ โดยจะต้องตรวจสอบกับใบอนุญาตตั้งสถานบริการดังกล่าวประกอบด้วย และจะต้องสอบสวนให้ได้ความว่า บุคคลผู้ที่พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการนั้น มิใช่ผู้ที่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการดังกล่าว ทั้งนี้หากผู้ต้องหาอ้างว่าบุคคลที่พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการนั้นเป็นผู้มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการ พนักงานสอบสวนก็ควรจะต้องสอบสวนถึงสัญญาจ้าง และตรวจสอบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าเป็นไปตามที่ผู้ต้องหาอ้างจริงหรือไม่

2.11) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ” (มาตรา 16 (5) ประกอบมาตรา 28) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 60,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ยินยอมหรือปล่อยละเลยให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ

การที่สถานบริการเข้ามาอยู่ในระบบการอนุญาตภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของรัฐ สถานบริการก็จะต้องมีหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด เช่น จะต้องระมัดระวังป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ ซึ่งกรณีดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ดังนั้นหากมีกรณีที่ตรวจพบว่ามีมีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นในสถานบริการไม่ว่าจะเป็นความผิดตามกฎหมายว่ายาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอาจมีความผิดตามมาตรา 16 (5) ประกอบมาตรา 28 ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการได้ หากพิสูจน์ได้ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมให้มีการกระทำผิดดังกล่าว หรือผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ได้ใช้ความระมัดระวังอย่างพอเพียงจนถือได้ว่ามีการปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำผิดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นการพิสูจน์ความผิดฐานนี้ นอกจากจะต้องสอบสวนให้ได้ว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุแล้ว ยังต้องสอบสวนว่ามีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฐานใด ตามกฎหมายใด และใครเป็นผู้กระทำความผิด มีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานคนใดคนหนึ่งคนใดของสถานบริการหรือไม่อย่างไร และจะต้องสอบสวนในประเด็นสำคัญให้ได้ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ (ผู้ต้องหา) รู้เห็นเป็นใจ หรือยินยอมให้มีการกระทำผิดดังกล่าวอย่างไร หรือมีการปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดดังกล่าวอย่างไรด้วย

2.12) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ โดยมีใช้กรณีเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย” (มาตรา 16 (6) ประกอบมาตรา 28) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 60,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ โดยมีใช้กรณีเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

กฎหมายว่าด้วยสถานบริการกำหนดให้สถานบริการเป็นสถานที่ปลอดอาวุธ แต่ทั้งนี้กฎหมายยกเว้นให้เฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่นำอาวุธเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและจะต้องแต่งเครื่องแบบเท่านั้น หากมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ไม่ได้แต่งเครื่องแบบและเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว

หากนำอาวูชเข้าไปในสถานบริการถือว่ามีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการทั้งสิ้น ซึ่งการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีความผิดฐานนี้พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ความว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุ(ดูจากใบอนุญาตตั้งสถานบริการ) และสอบสวนให้ได้ความว่าผู้ใดนำอาวูชเข้าไปในสถานบริการและเป็นกรณีที่กฎหมายยกเว้นไว้หรือไม่ และต้องสอบสวนให้ได้ความว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ(ผู้ต้องหา) รัู้เห็น หรือยินยอม หรือมีการปล่อยปละละเลยอย่างไร จนเป็นเหตุให้มีการนำอาวูชเข้าไปในสถานบริการ เช่น ไม่ได้จัดให้มีพนักงานคอยตรวจค้นอาวูชของผู้ที่จะเข้ามาใช้บริการในสถานบริการ โดยอาจสอบสวนผู้ที่นำอาวูชเข้าไปว่านำอาวูชเข้ามาจากทางใด ก่อนเข้ามาในสถานบริการได้มีผู้ใดขอทำการตรวจค้นตัวหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

ทั้งนี้หากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอ้างว่าถูกผู้ที่นำอาวูชเข้าไปข่มขู่ หรือเพราะเกรงใจด้วยเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ จึงยินยอมให้นำเข้าไป กรณีดังกล่าวก็ไม่อาจพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายได้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยสถานบริการได้บัญญัติไว้ในมาตรา 16/3 ว่าหากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการพบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดนำอาวูชเข้าไปในสถานบริการโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะต้องมีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน หรืออาจมอบหมายให้พนักงานแจ้งแทน โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งตลอดจนการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้งและการรับแจ้งเหตุในสถานบริการ ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547 โดยกำหนดให้แจ้งไปยัง “ศูนย์รับแจ้งเหตุ” หากเป็นกรณีกรุงเทพมหานครให้แจ้งไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุที่หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลท้องที่จัดตั้งขึ้นและรวมถึงศูนย์ปฏิบัติการควบคุมสั่งการและสื่อสารข้อมูลของกองบัญชาการตำรวจนครบาล(191) หรืออาจแจ้งไปยังพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในเขตท้องที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับแจ้งจะต้องแจ้งเหตุต่อไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุทันทีที่สามารถกระทำได้ ส่วนกรณีจังหวัดอื่นให้แจ้งไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจัดตั้งขึ้น หรืออาจแจ้งยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในเขตท้องที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับแจ้งจะต้องแจ้งเหตุต่อไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุทันทีที่สามารถกระทำได้ สาเหตุที่บัญญัติมาตราดังกล่าวไว้เนื่องจากในชั้นคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ประกอบการร้องเรียนว่า ผู้ที่นำอาวูชเข้าไปในสถานบริการส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งสถานบริการเกรงใจจึงปล่อยให้เข้าไปได้ คณะกรรมการจึงได้บัญญัติเพิ่มเติมให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมีหน้าที่แจ้งเหตุไปยังเจ้าหน้าที่โดยพลันหากมีผู้ฝ่าฝืน ซึ่งหากการแจ้งเหตุเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดแล้วก็จะทำให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย

ดังนั้นหากพบว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ(ผู้ต้องหา)มีการกล่าวอ้างดังกล่าวโดยมิได้ปรากฏหลักฐานว่ามีการแจ้งเหตุไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุ หรือมิได้แจ้งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในเขตท้องที่ แล้วแต่กรณี ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมีความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยฝ่าฝืนกฎหมาย” ด้วยอีกฐานหนึ่ง

2.13) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ” (มาตรา 16/1 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

สถานบริการเป็นกิจการที่รัฐประสงค์ที่จะควบคุม เนื่องจากเป็นการดำเนินกิจการที่อาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่สมควรที่จะให้เยาวชนเข้าไป กฎหมายว่าด้วยสถานบริการจึงกำหนดให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะต้องระมัดระวังมิให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์(นับแต่วันเกิด) เข้าไปใช้บริการในสถานบริการ โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องมีหน้าที่ตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการนั้น หรืออาจมอบหมายหน้าที่ให้กับพนักงานของสถานบริการก็ได้ ดังนั้นหากพบผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้น อยู่ในสถานบริการไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะต้องมีความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนควรสอบสวนให้ได้ความว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุ และสอบสวนว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้จัดให้มีพนักงานตรวจเอกสารราชการหรือไม่อย่างไร และควรสอบสวนผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในฐานะพยานว่าเข้ามาในสถานบริการจากทางใด มีพนักงานสถานบริการตรวจเอกสารราชการหรือไม่(เอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุอายุ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หรือใบขับขี่ เป็นต้น) ทั้งนี้หากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการกล่าวอ้างว่าผู้ที่มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นเป็นพนักงานของสถานบริการ พนักงานสอบสวนก็ต้องสอบสวนให้ได้ความว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้จัดทำบัตรประวัติของพนักงานไว้ 2 ชุด หรือไม่ โดยชุดหนึ่งต้องเก็บรักษาไว้ ณ สถานบริการ ส่วนอีกชุดต้องส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ซึ่งทั้ง 2 ชุดจะต้องมีข้อมูลตรงกัน และหากอ้างว่าพนักงานเพิ่งเริ่มเข้าทำงานยังไม่ได้จัดทำประวัติ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการก็อาจมีความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่จัดทำประวัติของพนักงาน

ก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ” และหากสอบสวนได้ความว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่จัดให้มีพนักงานตรวจสอบเอกสารราชการของผู้ที่จะมาเข้าใช้บริการในสถานบริการ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการก็จะมี ความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุนอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ” ด้วยอีกฐานหนึ่ง

อนึ่ง ในชั้นการจับกุม เจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมควรบันทึกปากคำผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ในวันในฐานะพยาน โดยอาจจัดทำบันทึกแยกต่างหากหรืออาจบันทึกไว้ในบันทึกการจับกุม (จับกุมผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ) ในส่วนของพฤติการณ์ในการจับกุม ว่าเจ้าพนักงานได้พบผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ชื่อ-สกุล เลขประจำตัวประชาชน อยู่บ้านเลขที่ หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ อยู่ในส่วใดของสถานบริการ โดยผู้ต้องหาให้การว่าเข้ามาในสถานบริการทางใด โดยเข้ามาทำอะไร และเข้ามาโดยมีผู้ใดขอตรวจเอกสารราชการหรือไม่อย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต่อไป

2.14 “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุนอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ” (มาตรา 16/1 วรรคสอง ประกอบมาตรา 28/1) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่ตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุนอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ

กฎหมายว่าด้วยสถานบริการบัญญัติให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องมีหน้าที่ตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุนอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ โดยเอกสารราชการดังกล่าวไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นบัตรประจำตัวประชาชนเท่านั้น ขอเพียงเป็นเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายของเจ้าของเอกสาร และจะต้องมีวัน เดือน ปีเกิด ของผู้นั้นระบุไว้ด้วย เช่น ใบขับขี่ เป็นต้น ก็สามารถใช้ได้เช่นกัน ทั้งนี้หน้าที่ในการตรวจเอกสารราชการดังกล่าว กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ แต่ในการดำเนินการตรวจ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอาจมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ แต่ถึงแม้ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะได้ทำการมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการคนใดดำเนินการตรวจสอบเอกสารราชการแทน หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายนั้นไม่ได้ดำเนินการตรวจฯ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการก็ยังคงต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

การสอบสวนดำเนินคดีในความผิดฐานนี้ พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุ และจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ได้มีการตรวจเอกสารราชการ

ที่มีภาพถ่ายและระบอบอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ จึงจะครบองค์ประกอบของความผิดฐานนี้ โดยอาจสอบปากคำเจ้าพนักงานผู้จับกุมให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้จับกุมทราบได้อย่างไร ว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่มีการตรวจเอกสารราชการฯ ดังกล่าว ซึ่งเจ้าพนักงานผู้จับกุมอาจกล่าวอ้างบันทึกคำให้การของผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ที่ได้ให้การไว้ในฐานะพยานขณะทำการจับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งหากเป็นกรณีดังกล่าว พนักงานสอบสวนควรสอบปากคำพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ดังกล่าวประกอบด้วย โดยจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์นั้นเข้ามาในสถานบริการจากทางใด และได้มีพนักงานของสถานบริการตรวจเอกสารราชการฯ ของผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์นั้นหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ควรสอบปากคำผู้ต้องหาด้วยว่าได้ตรวจหรือจัดให้มีพนักงานของสถานบริการทำหน้าที่ตรวจสอบเอกสารราชการฯ ของผู้ที่จะเข้ามาใช้บริการในสถานบริการหรือไม่อย่างไร และได้มีการขอตรวจสอบเอกสารราชการฯ ดังกล่าวของผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ที่เจ้าพนักงานพบอยู่ในสถานบริการหรือไม่อย่างไรด้วย

อนึ่ง หากเจ้าพนักงานผู้จับกุมมิได้ร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ต้องหาในฐานะความผิดนี้ต่อพนักงานสอบสวนมาตั้งแต่ต้น แต่ต่อมาพนักงานสอบสวนได้สอบสวนจนพบว่าผู้ต้องหาได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายอันเป็นความผิดฐานนี้ พนักงานสอบสวนก็สามารถแจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้แก่ผู้ต้องหาได้ แล้วทำการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป

ทั้งนี้ ขอให้เข้าใจว่าการพบผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์อยู่ในสถานบริการในระหว่างเวลาทำการนั้น ไม่ได้หมายความว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ(ผู้ต้องหา)จะต้องกระทำความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ตรวจเอกสารราชการฯ ของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ” เสมอไป ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง ซึ่งในบางครั้งอาจจะเป็นความผิดทั้งฐานนี้ และฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ ด้วย หรืออาจเป็นความผิดฐานหลังเพียงฐานเดียวก็ได้ แล้วแต่กรณี

2.15) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารทางราชการ หรือไม่มีเอกสารราชการ และเข้าไปในสถานบริการ” (มาตรา 16/1 วรรคสาม ประกอบมาตรา 28/1) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับขออนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน
- 3) ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารทางราชการ หรือไม่มีเอกสารราชการ และเข้าไปในสถานบริการ

กฎหมายว่าด้วยสถานบริการบัญญัติให้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจสอบเอกสารราชการ

หรือ ไม่มีเอกสารราชการและเข้าไปในสถานบริการ ทั้งนี้การแจ้งดังกล่าวผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอาจมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการเป็นผู้ดำเนินการแจ้งแทนก็ได้ และหากพนักงานของสถานบริการไม่ดำเนินการแจ้งตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการก็ยังคงต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

การสอบสวนในฐานความผิดนี้ พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุ และสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่ามีบุคคลใดเข้าไปสถานบริการโดยไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารราชการหรือไม่มีเอกสารราชการโดยผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานนี้ จะต้องมีข้อเท็จจริงว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้จัดให้มีการตรวจเอกสารราชการของผู้ที่จะเข้าไปใช้บริการในสถานบริการนั้นแล้ว แต่ผู้ที่จะเข้าไปในสถานบริการนั้นฝ่าฝืนไม่ยินยอมให้ตรวจ หรือผู้นั้นไม่มีเอกสารราชการ แล้วเข้าไปในสถานบริการ โดยผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานของสถานบริการที่ได้รับมอบหมายไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบในทันทีว่ามีผู้ที่ฝ่าฝืนดังกล่าว ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งจะต้องเป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดด้วย มิเช่นนั้นจะต้องถือว่ามิได้มีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรานี้ ดังนั้นพนักงานสอบสวนจึงต้องนำประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้ง และการรับแจ้งเหตุในสถานบริการ ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547 มาพิจารณาประกอบ

2.16) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีผู้มีการอาการมีนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ” (มาตรา 16/3 ประกอบมาตรา 28/1) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน
- 3) ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีผู้มีการอาการมีนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงตามองค์ประกอบของความผิดดังกล่าว ตั้งแต่ประเด็นว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุหรือไม่ มีผู้ใดที่มีอาการมีนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ อยู่ในสถานบริการในระหว่างเวลาทำการหรือไม่อย่างไร โดยจะต้องให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้นั้นประพฤตินุญวายอย่างไรหรือครองสติไม่ได้ได้อย่างไรด้วย ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานของสถานบริการซึ่งได้รับมอบหมายได้พบหรือมีเหตุอันควร

สงสัยว่ามีผู้มีอาการมีเนื้องอกประพาศติวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ อยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการหรือไม่อย่างไร และผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนั้นได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้ง และการรับแจ้งเหตุในสถานบริการ ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547 หรือไม่อย่างไร

2.17) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ” (มาตรา 16/3 ประกอบมาตรา 28/1) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน
- 3) ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ

พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้อ้างอิงจริงครบถ้วนตามองค์ประกอบของความผิดดังกล่าว ตั้งแต่ประเด็นว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุหรือไม่ มีผู้ใดกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการและความผิดนั้นเป็นความผิดฐานใดตามกฎหมายใด และเป็นกฎหมายที่ระบุไว้ในคำนิยามของ “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือไม่อย่างไร ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีความเกี่ยวข้องกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานคนใดของสถานบริการหรือไม่อย่างไร พบยาเสพติดชนิดใด จำนวนหรือปริมาณเท่าใดในสถานบริการ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนำเข้าไปในสถานบริการจากทางใด มีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานของสถานบริการคนใดพบหรือรู้เห็นการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นหรือไม่อย่างไร ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานของสถานบริการซึ่งได้รับมอบหมายได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นในสถานบริการหรือไม่อย่างไร และการแจ้งนั้นเป็นการแจ้งอย่างถูกต้องตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้ง และการรับแจ้งเหตุในสถานบริการ ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547 หรือไม่อย่างไร

2.18) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ” (มาตรา 16/3 ประกอบมาตรา 28/1) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน
- 3) ในกรณีที่พบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ

พนักงานสอบสวนควรสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงครบถ้วนตามองค์ประกอบของความผิด ตั้งแต่ประเด็นว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุหรือไม่ มีผู้นำอาวูชชนิดใด (มีดปลายแหลม ขวาน ปืนพกลูกไม่ ปืนกลมือ ระเบิดขี้น้ำ ฯลฯ) จำนวนเท่าใด ลักษณะอย่างไร ขนาดใด เข้าไปในสถานบริการ ผู้ที่นำอาวูชเข้าไปนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งเครื่องแบบและนำอาวูชเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานบริการนั้นหรือไม่อย่างไร ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานคนใดของสถานบริการรู้เห็นหรือไม่อย่างไร ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือพนักงานของสถานบริการหรือผู้ได้รับมอบหมายได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันว่ามีผู้นำอาวูชเข้าไปในสถานบริการหรือไม่อย่างไร และการแจ้งนั้นได้แจ้งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้งและการรับแจ้งเหตุในสถานบริการลงวันที่ 19 มีนาคม 2547 หรือไม่

2.19) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวันเวลาเปิดของสถานบริการ” (มาตรา 17 ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ”
- 2) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวันเวลาเปิดของสถานบริการ

พนักงานสอบสวนจะต้องทราบก่อนว่ากฎหมายว่าด้วยสถานบริการกำหนดให้สถานบริการประเภทใดเปิด-ปิด ทำการในเวลาใด โดยดูจากกฎกระทรวงกำหนดวันเวลาเปิดปิดของสถานบริการ พ.ศ.2547 ซึ่งในการสอบสวนความผิดฐานนี้ พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่เกิดเหตุ และสถานบริการนั้นเป็นสถานบริการประเภทใด และผู้ต้องหาเปิดทำการหรือปิดทำการสถานบริการนอกเวลาที่กฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้การปิดทำการหมายความว่าปิดทำการทั้งหมดที่เป็นองค์ประกอบของสถานบริการ เช่น หากเป็นสถานบริการตามมาตรา 3(4)(ก) การปิดทำการคือต้องปิดทำการทุกส่วนทั้งหยุดการจำหน่ายหรือหยุดบริการ อาหาร สุรา และเครื่องดื่มอย่างอื่น หยุดเปิดดนตรีหยุดการแสดงดนตรี และหยุดการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และต้องไม่ให้นักร้องนักแสดงหรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า รวมทั้งต้องเชิญให้ลูกค้าในสถานบริการออกไปทั้งหมดภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตถึงการบังคับใช้กฎหมายในฐานความผิดนี้ เจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมควรต้องระมัดระวังเกี่ยวกับการโต้แย้งในเรื่องเวลาเนื่องจากเวลาเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานนี้ ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว เจ้าพนักงานจึงควรเข้าจับกุมเมื่อเวลาที่กำหนดไปแล้วอย่างน้อย 15 นาที และควรมีการบันทึกภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่องและภาพนิ่งให้เห็นนาฬิกา ก่อนจับกุมและขณะเข้าทำการจับกุมรวมถึงให้เห็นภาพพฤติกรรมภายในสถานบริการขณะเข้าทำ

การจับกุม พนักงานสอบสวนต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ และผู้ต้องหาได้เปิดทำการหรือปิดทำการนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยควรสอบสวนปากคำเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมและพยานผู้เห็นเหตุการณ์ไว้โดยละเอียดให้ได้ความว่าขณะที่เจ้าพนักงานเข้าทำการจับกุม สถานบริการยังเปิดทำการอยู่อย่างไร เช่น มีการจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มอยู่หรือไม่ มีการแสดงดนตรีหรือมีพนักงานนั่งกับลูกค้าหรือไม่ อย่างไร มีผู้ให้บริการอยู่หรือไม่ อย่างไร มีการเปิดไฟในร้านหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น และเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมมีหลักฐานอื่นประกอบหรือไม่อย่างไร เช่น ภาพเคลื่อนไหวหรือภาพนิ่งที่บันทึกไว้ขณะทำการจับกุม เป็นต้น

12.20) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจัดสถานที่ภายนอกและภายในเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะอาด เพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้โคมไฟ หรือการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการ” (มาตรา 17 ประกอบมาตรา 27) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจัดสถานที่ภายนอกและภายในเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะอาด เพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้โคมไฟ หรือการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการ

พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ และจะต้องสอบสวนว่าผู้ต้องหาได้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างไร ซึ่งกระทรวงดังกล่าวคือ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ทั้งภายนอกและภายในของสถานบริการ การใช้โคมไฟ และการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการไว้ ดังนั้นหากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ย่อมเป็นความผิดฐานนี้ เช่น ใช้โคมไฟมีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นหน้าและจำหน่ายกันได้ในระยะไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ไม่ติดใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ชัดเจนบริเวณทางเข้าสถานบริการ ใช้ป้ายชื่อไม่ตรงกับชื่อในใบอนุญาต ไม่ติดตั้งป้ายชื่อไว้ด้านหน้าสถานบริการให้มองเห็นอย่างชัดเจน ไม่จัดให้พนักงานลูกจ้าง คนรับใช้ของสถานบริการติดหมายเลขประจำตัว ซึ่งต้องตรงกับหมายเลขประจำตัวในบัตรประวัติของบุคคลนั้นไว้ที่อกเสื้อด้านขวามือในขณะที่ปฏิบัติงานในสถานบริการ หรือ จัดทำป้ายหมายเลขประจำตัวของพนักงาน ลูกจ้าง คนรับใช้ของสถานบริการไม่เป็นไปตามลักษณะ หรือขนาด ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นต้น

อนึ่งมีข้อสังเกตว่าความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการ” และความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจัดสถานที่ภายนอกและภายในเพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะอาดเพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้ โคมไฟ หรือการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการ” นั้น แม้ว่าจะมีฐานมาจาก มาตรการเดียวกัน แต่กฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวนั้นก็แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด และก็มี เจตนารมณ์แยกต่างหากจากกัน อีกทั้งการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงแต่ละ ฉบับ ต่างก็เป็นการกระทำที่แยกต่างหากจากกันและต่างก็เป็นความผิดในตัวเอง (ต่างกรรม)

12.22) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ควบคุมการแสดงมิให้เข้าไปในทางลามก หรืออนาจาร หรือให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม” (มาตรา 19 ประกอบมาตรา 28/3) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้ง ปรับ

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) ไม่ควบคุมการแสดงมิให้เข้าไปในทางลามกหรืออนาจาร หรือให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการ แสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม

พนักงานสอบสวนต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถาน บริการ และต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่ามี การแสดงที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารใน สถานบริการอย่างไร (รายละเอียดพฤติการณ์ที่กระทำ) ใครเป็นผู้แสดง มีความเกี่ยวข้องกับสถาน บริการอย่างไร เช่น ได้รับการว่าจ้างจากสถานบริการ เป็นต้น หรือมีสัตว์ร้ายชนิดใด จำนวนเท่าใด เข้าร่วมในการแสดงในสถานบริการ โดยแสดงในลักษณะอย่างไร มีกรงหรือคอกกั้น หรือมีสิ่งกีด ขวางใดๆห่างไกลตัวผู้ชมเป็นระยะเท่าใด และการแสดงดังกล่าวมีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตราย แก่ผู้ชมหรือไม่อย่างไร ซึ่งพนักงานสอบสวนควรสอบสวนปากคำเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุม ผู้ต้องหา และพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ไว้ด้วย นอกจากนี้จะต้องสอบสวนว่าใครเป็นผู้จัดให้มีการ แสดงดังกล่าวและผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้มีการควบคุมการแสดงมิให้ฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

อนึ่ง การพิจารณาว่าการแสดงดังกล่าวเป็นไปในทางลามกหรืออนาจารหรือไม่นั้น ควร พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป ซึ่งอาจเทียบเคียงได้จากความรู้สึกร่วมกันตาม ความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่า “ลามก” หมายถึง หยาบช้ำ เลว ทราม สกปรก อันเป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้อื่นในด้านความดีงาม “อนาจาร” หมายถึง ความประพฤติชั่ว ความประพฤติที่น่าอับอาย ความประพฤตินอกกรอบแบบ ซึ่งความหมายโดยรวมต่างๆ ไปจะ

หมายถึงสิ่งที่ทำให้ผู้พบเห็นมีความรู้สึกที่น่าอัศจรรย์ น่าอัศจรรย์ โดยอาจแสดงออกในรูปแบบของการเปลือยกาย หรือการแสดงท่าทางการร่วมเพศ รวมถึงการกระทำใดๆที่ไม่สมควรทางเพศโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้พบเห็นใคร่ทางอารมณ์

ทั้งนี้อาจเทียบเคียงจากแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาประกอบ เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 3510/2531 วินิจฉัยว่า ภาพหญิงยืนเปลือยกายกอดชาย ภาพหญิงสวมแต่กางเกงในโปรงตามีผู้ชายนอนกอดมือโอบบริเวณทรวงอก ภาพหญิงเปลือยกายท่อนบนใช้มือจับหูโทรศัพท์กดที่อวัยวะเพศ ภาพหญิงเปลือยกายมีเหล็กคุมตัวมือข้างหนึ่งกุมนมอีกข้างหนึ่งกุมอวัยวะเพศ ภาพหญิงเปิดเสื้อให้เห็นนมล้วงมือเข้าไปในกระโปรง ภาพหญิงเปลือยอกสวมกางเกงในมือล้วงเข้าไปในอวัยวะเพศ ภาพหญิงเปลือยกายอกสวมกางเกงขาสั้นมือข้างหนึ่งล้วงไปจับที่อวัยวะเพศ ภาพดังกล่าวแม้ไม่เห็นอวัยวะเพศชัดเจนแต่ก็มีลักษณะสื่อไปในด้านยั่วยุกามารมณ์ และภาพหญิงเปลือยตลอดร่างซึ่งพอเห็นอวัยวะเพศได้บ้าง ถือเป็นภาพอันลามกไม่ใช่ภาพศิลปะที่แสดงถึงส่วนสัดความสมบูรณ์ของร่างกาย “คำพิพากษาฎีกาที่ 5519/2531” วินิจฉัยว่า ว.ผู้จัดการสถานบริการของจำเลยที่ 1 จัดให้มีการแสดงแฟชั่นโชว์ในการสถานบริการของจำเลย นางแบบแต่งกายชุดอาบนำตัดเย็บด้วยผ้าลูกไม้บาง บนฟลอร์มีสปอตไลท์ฉายไปมาสามารถมองเห็นผ่านช่องว่างของลูกไม้บางนั้น เห็นนมเนื้อตัวร่างกายของนางแบบ ลักษณะการแต่งกายเช่นนี้ไม่แตกต่างไปจากการเปลือยกายและเพียงเท่านั้นถือว่าจำเลยที่ 1 ได้จัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิงในสถานบริการ ซึ่งเป็นไปในทางลามกอนาจารแล้ว เมื่อจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการดังกล่าว จึงมีหน้าที่ต้องควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร แม้จำเลยจำ ว. ใ้เป็นผู้จัดการดูแลแทนและ ว. จัดให้มีการแสดงอันเป็นความผิดดังกล่าว ในขณะที่จำเลยที่ 2 ไม่อยู่ ก็หาได้ทำให้จำเลยทั้งสองหลุดพ้นจากหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในวันนั้นไม่

12.23) “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการ” (มาตรา 25) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

- 1) เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ
- 2) ไม่ยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน (พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่) ที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการ

พนักงานสอบสวนต้องสอบสวนให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ และต้องสอบสวนให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าพนักงานผู้เข้าไปตรวจภายในสถานบริการมีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร มีอำนาจหน้าที่เข้าไปตรวจในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือไม่ และในการเข้าไปตรวจได้แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือไม่

นอกจากนี้ต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาไม่ยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการอย่างไร เช่น ไม่ยอมเปิดประตูให้เข้า ไม่เปิดไฟสว่างตามคำร้องขอของเจ้าพนักงาน หรือไม่ยอมหรีเสียงเพลงตามคำร้องขอของเจ้าพนักงานผู้เข้าไปตรวจ เป็นต้น

อนึ่ง การไม่ยินยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการ ซึ่งจะเป็นความผิดฐานนี้ เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจนั้นจะต้องเป็นไปตามมาตรา 24 ด้วย นั่นคือต้องมีฐานะเป็น “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” มิใช่ “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ทั่วไป แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” โดยทั่วไปจะไม่สามารถเข้าไปตรวจภายในสถานบริการได้ หากเป็นการตรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยโดยทั่วไปแล้วก็ย่อมสามารถกระทำได้ เนื่องจากสถานบริการในส่วนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการได้นั้นมิใช่ที่รโหฐาน ดังนั้นเมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจพบการกระทำผิดซึ่งหน้าในสถานที่ดังกล่าวก็ย่อมมีอำนาจจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายดังกล่าวได้ แต่การที่พนักงานของสถานบริการไม่ยินยอมให้ความสะดวกแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทั่วไปที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการนี้ก็ย่อมไม่มีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ แต่หากมีกรณีที่ต้องผู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานก็อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาได้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป

(3) กลุ่มบุคคลอื่นๆ

3.1) “ฐานเข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการ” (มาตรา 28/1 วรรคสอง ประกอบมาตรา 16/1 วรรคสาม) มีระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

องค์ประกอบความผิด

- 1) ผู้ใด
- 2) เข้าไปในสถานบริการ โดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการ

พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ใคร (ผู้ใด) เข้าไปในสถานบริการ โดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการ โดยจะต้องให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้นั้นไม่มีเอกสารราชการ(อาจเป็นกรณีที่ไม่มีเอกสารราชการ หรือมีแต่ไม่ได้นำมาด้วย ก็ถือว่าไม่มีเอกสารราชการตามมาตรานี้) หรือเป็นกรณีที่ผู้นั้นมีเอกสารราชการ(ต้องนำติดตัวมาด้วย)แต่ไม่ยินยอมให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ หรือพนักงานของสถานบริการที่ได้รับมอบหมายตรวจเอกสารราชการนั้น และจะต้องสอบสวนว่าผู้นั้นเข้าไปในสถานบริการจากทางใด และขณะที่ถูกจับกุมผู้นั้นอยู่ส่วนใด บริเวณใดของสถานบริการ (ระบุให้ชัดเจน) มีใครเป็นพยานรู้เห็นบ้าง และผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ขอตรวจเอกสารราชการนั้นหรือไม่

ทั้งนี้พนักงานสอบสวนควรสอบสวนขยายผลว่า เมื่อมีกรณีดังกล่าวแล้วผู้ที่เข้าไปในสถานบริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายได้มีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันตามมาตรา 16/1 วรรคสาม

หรือไม่ เพราะหากพบว่าผู้มีหน้าที่ไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด พนักงานสอบสวนก็ต้องดำเนินคดีกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ” มิยินยอมให้ตรวจเอกสารราชการ หรือไม่มีเอกสารราชการและเข้าไปในสถานบริการ” ด้วย

3.2) “ฐานนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย” (มาตรา 16/2 ประกอบมาตรา 28/2) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีเป็นอาวุธปืนมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีเป็นวัตถุระเบิดหรืออาวุธสงคราม มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 20 ปี หรือปรับตั้งแต่ 40,000 ถึง 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

1) ผู้ใด

2) นำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ โดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

กฎหมายว่าด้วยสถานบริการมีเจตนารมณ์เฉพาะที่ต้องการให้สถานบริการเป็นสถานที่ปลอดอาวุธ เพื่อให้ปลอดภัยแก่ผู้ที่เข้าไปใช้บริการ ดังนั้นจึงได้บัญญัติมาตรา 16/2 ไว้โดยเฉพาะห้ามมิให้ผู้ใดนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น โดยได้กำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไว้สูงมาก ดังจะเห็นได้ว่า กรณีการนำอาวุธปืนเข้าไปในสถานบริการอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการมาตรา 16/2 ประกอบมาตรา 28/2 นั้น กฎหมายกำหนดโทษไว้สูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน มาตรา 8 ทวิ ประกอบมาตรา 72 ทวิ และสูงกว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ทั้งนี้ในชั้นกรรมาธิการพิจารณากฎหมายดังกล่าว ได้มีผู้แทนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแย้งว่าหากบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ที่จะนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการต้องแต่งเครื่องแบบเท่านั้น จะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนไม่สามารถแฝงตัวเข้าไปปฏิบัติงานสืบสวนได้ แต่คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า การเข้าไปสืบสวนในทางลับในสถานบริการไม่ควรที่จะนำอาวุธเข้าไป เนื่องจากหากมีกรณีจับกุมในสถานบริการแล้วเกิดการต่อสู้ขัดขวางขึ้น อาจเกิดอันตรายแก่ผู้เข้าไปใช้บริการที่มีจำนวนมาก เนื่องจากสถานบริการเป็นที่ชุมชน และอาจเกิดการเข้าใจผิดได้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้แต่งเครื่องแบบ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าวและเพื่อมิให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ จึงได้บัญญัติให้กรณีเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในสถานบริการนั้นจะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่และต้องการที่จะนำอาวุธเข้าไปด้วยจะต้องแต่งเครื่องแบบเท่านั้น มิเช่นนั้นจะมีความผิดตามมาตรา 16/2 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2549 ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าแม้พระราชบัญญัติอาวุธปืน

เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 8 ทวิจะได้บัญญัติยกเว้นไว้สำหรับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ฯลฯ ให้สามารถพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยหรือพาไปในชุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพหรือการอื่นใด แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มาตรา 16/2 มีเจตนารมณ์เฉพาะ ดังนั้น แม้ผู้ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่บางกรณีอาจไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนฯ แต่ก็อาจมีความผิดตามมาตรา 16/2 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ได้ ตัวอย่างเช่น พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งอ้างว่าเข้าไปในสถานบริการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยนำอาวุธเข้าไปแต่ไม่แต่งเครื่องแบบ หรือพนักงานรักษาความปลอดภัยของสถานบริการไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่เอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับการว่าจ้างจากสถานบริการให้มาดูแลรักษาความปลอดภัย หากมิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนตามกฎหมายและไม่ได้แต่งเครื่องแบบแล้วไม่มีสิทธินำอาวุธเข้าไปในสถานบริการทั้งสิ้นแม้ว่าจะได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว (ป.12) ก็ตาม และมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ กฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ.2554 กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (ทุกฐานความผิด) และแม้ว่ากฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนฯ เฉพาะบางฐานความผิด (ไม่รวมความผิดตามมาตรา 8 ทวิ ประกอบมาตรา 72 ทวิ) ก็ตาม แต่เนื่องจากการกระทำอันเป็นความผิดตามมาตรา 8 ทวินั้น กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนฯ ยกเว้นมิให้ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ฯลฯ เจ้าพนักงานดังกล่าวนั้นจึงไม่มีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนฯ ดังนั้นเมื่อเกิดกรณีที่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหาร และตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ฯลฯ กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยสถานบริการตามมาตรา 16/2 “ฐานนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยมิใช่เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย” จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่จะทำการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการดังกล่าว

พนักงานสอบสวนควรสอบสวนให้ข้อเท็จจริงว่าใคร(ผู้ใด) เป็นผู้นำอาวุธชนิดใด(ระบุรายละเอียดให้ชัดเจน)เข้าไปในสถานบริการ เนื่องจากความผิดฐานนี้กฎหมายไม่ได้ระบุว่าต้องเป็นสถานบริการที่ได้รับใบอนุญาตแล้วเท่านั้น ดังนั้นแม้จะเป็นสถานบริการที่ตั้งขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหากมีผู้กระทำความผิดฐานนี้ในสถานบริการดังกล่าว ก็จะมีผลผิดเช่นเดียวกัน พนักงานสอบสวนจึงต้องสอบสวนให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการประเภทใดโดยจะต้อง

ครบองค์ประกอบของการเป็นสถานบริการตามคำนิยามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 ของคำว่า “สถานบริการ” ด้วย และจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาไม่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ กล่าวคือไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องเข้าไปปฏิบัติงานภายในสถานบริการนั้น หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายแต่ไม่ได้อยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายและอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ไม่ได้แต่งเครื่องแบบ ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกอย่างที่จำเป็น ทั้งการสอบสวนปากคำผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา พยานบุคคลผู้เห็นเหตุการณ์ พยานวัตถุ และพยานเอกสารต่างๆ เช่น ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน(ป.4) และภาพจากกล้องวงจรปิด เป็นต้น ทั้งนี้หากสถานบริการมีกล้องวงจรปิด ควรรีบสั่งให้สถานบริการส่งสำเนาบันทึกภาพนั้นมาให้ ก่อนที่ภาพนั้นจะถูกโปรแกรมที่ตั้งไว้บันทึกภาพทับเมื่อเกินเวลาที่กำหนด ดังนั้นเจ้าพนักงานจึงควรประสานสถานบริการในพื้นที่ไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลว่าสถานบริการใดมีกล้องวงจรปิดติดตั้งไว้ที่จุดใดบ้าง และแต่ละแห่งตั้งโปรแกรมไว้ให้บันทึกภาพทับเมื่อครบกำหนดเวลาเท่าใด

อนึ่ง พนักงานสอบสวนควรสอบสวนขยายผลด้วยว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการได้รู้เห็นการฝ่าฝืนกฎหมายนั้นและได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งหากพบว่าไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดก็ต้องดำเนินคดีกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการนั้นตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการด้วย

3.3) “ฐานเป็นผู้ดำเนินกิจการ ลูกจ้าง หรือคนรับใช้ของสถานบริการ ไม่ยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้น” (มาตรา 25) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

1. เป็นผู้ดำเนินกิจการลูกจ้างหรือคนรับใช้ของสถานบริการ
2. ไม่ยอมให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน (พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่) ที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้น

พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาเป็นใคร มีหน้าที่อะไรในสถานบริการนั้น และผู้นั้นไม่ยอมให้ความสะดวกแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการตามมาตรา 24 อย่างไร เจ้าพนักงานที่เข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้นมีตำแหน่งหน้าที่อะไร มีฐานะเป็น “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่ และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ต้องหาหรือไม่อย่างไร

3.4) “ฐานจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิงในสถานบริการที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร” (มาตรา 28/3) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

1. ผู้ใด
2. จัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิงในสถานบริการ
3. ที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร

ความผิดฐานนี้กำหนดไว้สำหรับผู้จัดการแสดงที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารในสถานบริการ โดยกฎหมายระบุตัวผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายไว้กว้างๆ ใช้คำว่า “ผู้ใด” ดังนั้นจึงหมายความว่าใครก็ตามที่เป็นผู้จัดให้มีการแสดงดังกล่าวย่อมมีความผิดฐานนี้ มีกรณีที่น่าสังเกตคือ ความผิดตามมาตรา 28/3 นี้ได้กำหนดโทษสำหรับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเอาไว้ด้วย โดยเป็นโทษสำหรับกรณีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา 19 นั่นคือ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมีหน้าที่ที่จะต้องควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารและมีให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมในการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม จึงเกิดกรณีเป็นที่น่าสงสัยว่าหากผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นผู้จัดให้มีการแสดงที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารเองแล้ว จะต้องดำเนินคดีกับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการในฐานความผิดนี้ด้วยหรือไม่ กรณีนี้มีผู้ให้ความเห็นเป็น 2 แนวทาง แนวทางแรกเห็นว่าควรดำเนินคดีเฉพาะความผิดฐาน “เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารฯ” ตามมาตรา 19 ประกอบมาตรา 28/3 เท่านั้น เนื่องจากผู้กระทำความผิดเจตนาเดียวคือ เจตนาที่จะจัดให้มีการแสดงที่เป็นไปในทางลามกอนาจารในสถานบริการ ส่วนการไม่ควบคุมการแสดงนั้น ก็เพราะตนเองเป็นผู้จัดให้มีการแสดงเอง ประกอบกับความผิดทั้งสองฐานนี้มีบทกำหนดโทษอยู่ในมาตรา 28/3 เหมือนกัน อีกทั้งกฎหมายใช้คำว่า “หรือ” ดังนั้นจึงควรดำเนินคดีเพียงฐานความผิดเดียว ส่วนความเห็นแนวทางที่ 2 เห็นว่าแม้กฎหมายจะมีบทกำหนดโทษอยู่ในมาตราเดียวกันแต่หากพิจารณาในแง่ของการกระทำแล้วย่อมเป็นความผิดสำเร็จแยกออกจากกันได้ อย่างชัดเจนเนื่องจากความผิด “ฐานเป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการไม่ควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร” นั้น มีบทบัญญัติที่บังคับให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องปฏิบัติ โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 19 ดังนั้นเมื่อผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนด้วยการไม่ควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร จึงเป็นความผิดสำเร็จแล้วกรรมหนึ่ง ส่วนการที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ (ผู้ใด) จัดให้มีการแสดงที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารนั้นก็เป็นการผิดอีกกรรมหนึ่งต่างหาก อีกทั้งความผิด “ฐานจัดให้มีการแสดงในสถานบริการที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารตามมาตรา 28/3 นั้น” กฎหมายใช้คำว่า “ผู้ใด” ดังนั้น จึงเห็นว่าควรดำเนินคดีทั้งสองฐานความผิด เมื่อมีความเห็นเป็นสองแนวทางดังกล่าวพนักงานสอบสวนจึงต้องตัดสินใจว่าจะดำเนินคดีตามแนวทางใด ซึ่งหาก

เลือกที่จะดำเนินคดีเพียงฐานความผิดเดียว หากต่อมามีผู้โต้แย้งและกล่าวหาว่าพนักงานสอบสวน ละเว้นการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในอีกฐานความผิดหนึ่ง ก็จะเป็นการยุ่งยากต่อพนักงานสอบสวนที่ จะต้องแก้ข้อกล่าวหาดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุวัตถุประสงค์ตาม เจตนารมณ์ จึงควรตีความไปทางที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ พนักงานสอบสวนจึงควร ดำเนินคดีไปทั้งสองฐานความผิด ส่วนการพิจารณาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดเพียงกรรมเดียว เป็นความผิดตามกฎหมายบทเดียว หรือกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท หรือกระทำความผิดหลาย กรรม นั้นยังมีขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมในชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาลที่จะเป็นผู้พิจารณา อยู่อีก

พนักงานสอบสวนควรสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการตาม คำนิยาม “สถานบริการ” ตามมาตรา 3 หรือไม่อย่างไร และใคร (ผู้ใด) เป็นผู้จัดให้มีการแสดงเพื่อ ความบันเทิงในสถานบริการนั้น และที่สำคัญจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าการแสดงนั้น เป็นไปในทาง “ลามก” หรือ “อนาจาร” อย่างไร (บรรยายรายละเอียดของพฤติการณ์) โดยพิจารณา แนวทางสอบสวนตามข้อ 1.12 ประกอบ

3.5) “ฐานดำเนินกิจการในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต” (มาตรา 26) มีระวางโทษจำคุกไม่ เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน 60,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

1. ผู้ใด
2. ดำเนินกิจการสถานบริการในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต

ข้อสังเกตของความผิดฐานนี้คือ กฎหมายระบุองค์ประกอบของความผิดในส่วน ของผู้กระทำความผิดไว้โดยใช้คำว่า “ผู้ใด” นั้นย่อมหมายความถึงบุคคลใดๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็น ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหรือไม่ หากดำเนินกิจการสถานบริการในระหว่างที่ถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตแล้ว ย่อมเป็นความผิดฐานนี้ทั้งสิ้น ทั้งนี้บางท่านอาจมีข้อสงสัยว่า ความผิดฐานนี้น่าจะมี ได้เฉพาะผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเท่านั้น เนื่องจากใบอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นใบอนุญาต เฉพาะตัว ผู้อื่นย่อมไม่มีสิทธิมาดำเนินกิจการ ดังนั้นเมื่อผู้อื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ดังกล่าวมาดำเนินกิจการสถานบริการที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตก็ย่อมสมควรที่จะต้องมีความผิด “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวอาจถูกต้องในส่วนหนึ่ง คือ ถูกต้องเฉพาะในส่วนที่กล่าวว่าใบอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นใบอนุญาตเฉพาะตัว แต่การกล่าวว่า หากผู้อื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตตั้งสถานบริการนั้นมาดำเนินกิจการสถานบริการดังกล่าวในระหว่างที่ ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตก็ต้องดำเนินคดี “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” นั้น อาจถูก โต้แย้งจากนักกฎหมายได้ เนื่องจากระบบการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ มีองค์ประกอบสำคัญที่ จะต้องพิจารณาอยู่ 3 ส่วนหลักๆ คือ

1. “สถานที่ตั้ง”
2. “ลักษณะของการประกอบกิจการ”
3. “ตัวบุคคลผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการ”

ในเมื่อระบบการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการซึ่งพิจารณาอนุญาตโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้พิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ลักษณะของการประกอบกิจการและตัวบุคคลไปแล้ว ต่อมาสถานบริการนั้นถูกพักใช้ใบอนุญาต ก็มีได้หมายความว่าตัวสถานบริการเดิมซึ่งได้รับการพิจารณาอนุญาตไปแล้วนั้นจะกลายเป็นสถานบริการที่ไม่ได้รับอนุญาตไปด้วย เป็นเพียงแต่ให้หยุดพักการดำเนินกิจการไปเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการดังกล่าวมาดำเนินกิจการในสถานบริการที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งไปแล้วจึงไม่น่าที่จะทำให้ผู้นั้นมีความผิด “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” เนื่องจากสถานบริการแห่งนั้นเป็นสถานบริการแห่งเดียวกัน ตั้งอยู่บนสถานที่เดียวกัน และตัวสถานบริการนั้นได้รับอนุญาตให้ตั้งไปแล้ว เพียงแต่ตัวผู้ดำเนินกิจการไม่ใช่ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการสถานบริการดังกล่าวเท่านั้น แต่เนื่องจากตัวบุคคลผู้ขออนุญาตเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพิจารณาอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ การที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการมาดำเนินกิจการสถานบริการดังกล่าวในระหว่างที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต จึงควรที่จะมีความผิด ดังนั้นกฎหมายจึงได้กำหนดความผิด “ฐานดำเนินกิจการสถานบริการในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต” ขึ้นมา โดยระบุตัวผู้กระทำความผิดฐานดังกล่าวไว้กว้างๆ ว่า “ผู้ใด”

การสอบสวนความผิดฐานนี้พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าสถานบริการดังกล่าวเป็นสถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการแล้วถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต และมีการดำเนินกิจการในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต และ “ใคร” (ผู้ใด) เป็นผู้ดำเนินกิจการสถานบริการดังกล่าว

3.6) “ฐานดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต” (มาตรา 26) มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 60,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

1. ผู้ใด
2. ดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ข้อสังเกตฐานความผิดนี้ระบุตัวผู้กระทำความผิดไว้กว้างๆว่า “ผู้ใด” เช่นเดียวกับกับความผิด “ฐานดำเนินกิจการสถานบริการในระหว่างผู้พักใช้ใบอนุญาต” เนื่องจากสถานบริการแห่งนั้นได้รับอนุญาตให้ตั้งไปแล้วโดยระบุประเภทของการดำเนินกิจการเอาไว้ ดังนั้นเมื่อบุคคลใดๆไม่ว่าจะเป็นผู้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการเองหรือไม่ก็ตาม มาดำเนินกิจการผิดประเภทไปจากที่ได้รับอนุญาตจึงต้องมีความผิดฐานนี้ ทั้งนี้อาจมีผู้สงสัยว่าถ้าหากบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการมาดำเนินกิจการ จะสามารถกระทำได้หรือไม่อย่างไร เรื่องดังกล่าวในทางกฎหมายย่อมไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากใบอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นใบอนุญาตเฉพาะตัว แต่ในความ

เป็นจริงก็มีผู้กระทำอยู่เนืองๆ ไม่ว่าจะเป็นการแอบซื้อขายกันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยวิธีการอื่นๆ แต่ผลของกฎหมายก็ไม่ได้ทำให้ผู้ที่มิชอบเป็นผู้ได้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะพ้นจากความรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนดไปได้ หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสถานบริการเกิดขึ้น จึงเห็นได้ว่าโดยระบบของกฎหมายสามารถที่จะควบคุมการประกอบกิจการด้วยการบังคับให้มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว อีกทั้งในการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติเมื่อจะกล่าวหาว่ามีการเปลี่ยนมือเจ้าของสถานบริการโดยมิชอบ (ตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต) ก็คงจะไม่มีใครยอมรับ โดยผู้ถูกกล่าวหา มักกล่าวอ้างว่าเป็นการว่าจ้างให้ดำเนินกิจการแทนเท่านั้น ส่วนตัวผู้รับอนุญาตก็ยังคงเป็นคนเดิม (แม้ในข้อเท็จจริงจะได้ขายให้กับผู้อื่นไปแล้ว) อีกทั้งกฎหมายก็ไม่ได้ระบุนฐานความผิดของการ “ดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” เอาไว้ คงมีเพียงความผิดฐาน “ตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” ดังนั้นความผิด “ฐานตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต” ก็น่าจะสามารถบังคับใช้ได้จริงเฉพาะกับกรณี บุคคล ลักษณะประกอบกิจการ และสถานที่ตั้งที่ไม่ได้รับอนุญาต ครบทั้งสามองค์ประกอบเท่านั้น

อนึ่งหากเป็นกรณีที่ไม่อนุญาตให้ตั้งสถานบริการสิ้นอายุลงโดยผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมิได้ยื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาตภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แล้วยังคงดำเนินกิจการสถานบริการแห่งนั้นต่อไปก็จะมี ความผิดฐาน “ตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต”

ความผิด “ฐานดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต” นี้ พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าสถานบริการที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการประเภทใด แล้วมีการดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตอย่างไร และ “ใคร” (ผู้ใด) เป็นผู้ดำเนินกิจการผิดประเภทจากที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว ทั้งนี้มีข้อแนะนำว่าเจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุมควรมีการบันทึกรายละเอียดพฤติการณ์ที่พบในขณะจับกุมไว้ให้ละเอียด ว่าสถานบริการดังกล่าวมีการดำเนินกิจการในลักษณะใด มีรายละเอียดองค์ประกอบของการดำเนินกิจการอย่างไร และควรบันทึกภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่องรวมทั้งภาพนิ่งเอาไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหา

(4) กลุ่มผู้สนับสนุนการกระทำผิด

เนื่องจากฐานความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการส่วนใหญ่เป็นฐานความผิดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะสำหรับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ แต่มีบางกรณีที่บุคคลอื่นๆซึ่งเกี่ยวข้องอาจมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำผิดดังกล่าวได้ เนื่องจากมาตรา 86 แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดใดๆอันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น” ดังนั้นหากมีกรณีที่เจ้า

พนักงานเข้าทำการตรวจสอบสถานบริการแล้วไม่พบตัวผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแต่พบตัวผู้จัดการดูแลสถานบริการนั้นหากผู้้นั้นให้การยอมรับว่าตนเองเป็นผู้จัดการดูแลรับผิดชอบสถานบริการดังกล่าวแทนผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ เจ้าพนักงานก็อาจแจ้งข้อกล่าวหาผู้้นั้นในฐานะเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดนั้นๆได้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี แต่ทั้งนี้ก็ได้ทำให้ตัวผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการพ้นจากความรับผิดไปได้ ดังนั้นเมื่อเจ้าพนักงานจับกุมผู้สนับสนุนมาส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี จึงต้องเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องเรียกตัวผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมาทำการสอบสวนดำเนินคดีในฐานะความผิดนั้นๆต่อไปด้วย